جهان‌نما

در یک اقدام غافلگیر کننده و جنون‌آمیز؛

ترامپ با هوادارانش مقابل بیمارستان دیدار کرد!

رئیس‌جمهوری آمریکا با حضور ناگهانی خود سوار بر خودرو، هوادارانی که بیرون از بیمارستان «والتر رید» جمع شده بودند، غافلگیر کرد. پزشکان او پیام‌های متناقضی از شدت بیماری او ارسال می‌کنند. به گزارش رویترز، دونالد ترامپ ۷۴ ساله که ماسک به صورت داشت، روی صندلی عقب خودروی شاسی بلند سیاه رنگی نشسته بود و به میان کاروانی از ماشین‌ها رفت که مقابل مرکز درمانی نظامی والتر رید در نزدیکی واشنگتن جمع شده بودند و با تکان دادن پرچم‌های «ترامپ ۲۰۲۰» شعارها «یواس‌ای! یواس‌ای!» سر می‌دادند. ترامپ که صبح جمعه گفت به کرونا مبتلا شده است، به سرعت بابت به خطر انداختن جان کادر درمانی مورد انتقاد قرار گرفت. این اولین حضور ترامپ در ملاءعام از زمان بستری شدن او در بیمارستان به شمار می‌رود. دکتر جیمز فیلیپس، پزشک معالج ترامپ در مرکز درمانی والتر رید گفت، حضور ترامپ جان افرادی که با او درون یک خودرو بودند، به خطر انداخت. این پزشک در پیامی توییتری نوشت: خودرویی که ترامپ داخل آن قرار داشت، مقابل حمله شیمیایی غیر قابل نفوذ است و همین خطر ابتلای تمام سرنشینان آن خودرو به کووید-۱۹ را به وجود آورد. تمام کسانی که در آن خودرو حضور داشتند و در ماشین‌سواری کاملا غیر ضروری ترامپ کنارش بودند، ۱۴ روز قرنطینه می‌شوند. این کار دیوانگی بود. او اندکی پیش از آن با ارسال پیامی ویدیویی در توییتر گفت: این سفر بسیار هیجان‌انگیزی است. من درباره کووید چیزهای بسیاری آموختم. با رفتن به مدرسه یاد گرفتم. این مدرسه واقعی است و من متوجه‌ام. چیز خیلی جالبی است و به شما درباره‌اش خواهم گفت. ترامپ دقایقی قبل از این حضور اعلام نشده خود همچنین گفته بود برای هوادارانش که بیرون بیمارستان جمع شده‌اند یک سورپرایز کوچک دارد. در همین حال روز یکشنبه تست کرونای جو بایدن، نامزد دموکرات‌ها در انتخابات ریاست جمهوری بار دیگر منفی شد.

او پس از مناظره انتخاباتی جنجالی با ترامپ دو بار تست داد که آنها هم منفی شدند. بعد از آن مناظره ترامپ از ابتلای خود به کرونا خبر داد. پزشکان می‌گویند حال رئیس جمهوری آمریکا رو به بهبود است و آنها وضعیت ریه‌های او را که پیشتر اکسیژن مکمل دریافت کرده بررسی می‌کنند. آنها گفتند که ممکن است او تا روز دوشنبه به کاخ سفید بازگردد.

در کنفرانس خبری روز یک‌شنبه دکتر شان کانلی، پزشک رئیس‌جمهوری آمریکا، به نمایندگی از تیم پزشکی او گفت ترامپ در دو روز گذشته دو بار دچار کاهش اکسیژن‌رسانی شده است؛ یک بار به زیر ۹۴ و یک بار به زیر ۹۳ درصد. دکتر کانلی گفت با اینکه ترامپ تنگی نفس نداشته و اصرار داشته که به اکسیژن نیازی ندارد، از روی احتیاط به او اکسیژن داده شده است. این پزشک پیشتر حاضر نشد به این سوال خبرنگاران پاسخ بدهد که آیا دونالد ترامپ اکسیژن دریافت کرده است یا نه. او درباره این که چرا قبلا درباره اکسیژن چیزی نگفت، توضیح داد: من سعی داشتم روحیه بالای تیم پزشکی را نشان دهم، اصل موضوع این است که حال او خیلی خوب و رو به بهبود است. دکتر کانلی گفت علائم حیاتی رئیس‌جمهوری آمریکا طبیعی و رو به بهبودند و او تب هم ندارد. دکتر کانلی همچنین گفت به جز داروی ضدویروس رمدسیویر، برای ترامپ دگزامتازون هم تجویز شده است. او درباره نتیجه اسکن قفسه سینه ترامپ توضیحی نداد اما اینکه دگزامتازون تجویز شده می‌تواند احتمال مشکل ریوی را مطرح کند. این داده‌ها در حالی مطرح شهد که شایعات در مورد باخت ترامپ در انتخابات سوم نوامبر به شدت بالا گرفته است و حتی بسیاری از نظرسنجی‌ها معتقدند این انتخابات با پیروزی بایدن به پایان خواهد رسید.

ورود روسیه، ترکیه و اسرائیل به معرکه قره‌باغ نگرانی محافل بین‌المللی را برانگیخته است

درهم‌تنیدگی منافع و هراس از بروز جنگ منطقه‌ای

فرشاد گلزاری

منازعه بر سر قره‌باغ یک زخم کهنه و تاریخی محسوب می‌شود و قدمت آن به ۱۰۰ سال می‌رسد. منطقه قره‌باغ در گذشته حوزه تمدنی ایران محسوب می‌شد و تحت کنترل دولت ایران بود که در این دوران مشکل چندانی وجود نداشت و بعداً که روسیه تزاری این مناطق را از دولت قاجار گرفت وضع به همین منوال پیش رفت. بعد از فروپاشی رژیم تزار در سال ۱۹۱۷، یکسال بعد یعنی در سال ۱۹۱۸، آذربایجان و ارمنستان، جمهوری‌های تحت کنترل شوروی شدند و از این زمان بحث قره‌باغ مطرح شد که تحت کنترل کدام یک از این جمهوری‌ها قرار بگیرد؟ چون بیشتر ساکنان منطقه قره‌باغ ارمنی‌نشین هستند، تمایل داشتند تحت کنترل جمهوری ارمنستان باشند و درنهایت تصمیم گرفته شد این منطقه به شکل منطقه خودمختار اداره شود.

در دوره استالین تصمیم‌گیری شد که منطقه قره‌باغ تحت حاکمیت جمهوری آذربایجان باشد، اما به شکل خودمختار اداره شود؛ به این معنا که یک منطقه خودمختار (اوبلاخت) درون جمهوری آذربایجان باشد، ولی مسئله حل نشد و چون نظام کمونیستی شوروی اقتدارگرا بود، این مناطق زیاد نمی‌توانستند خودی نشان دهند و تحت حاکمیت قوی دولت مرکزی بودند. به همین دلیل باید متوجه بود که مساله قره‌باغ و درگیری‌های آن مربوط به امسال و پارسال نیست بلکه از اواخر دهه ۸۰ میلادی که جمهوری‌های تحت حاکمیت مسکو متوجه شدند که قرار است شوروی فروبپاشد، جنگ میان ایروان و باکو درگرفت و این مساله در سال ۱۹۹۴ زمینه‌های تشکیل گروه مینسک را فراهم آورد.

از آن سال تاکنون این گروه نتوانست صلح یکپارچه را در قره‌باغ به وجود بیاورد و عملاً این گروه به یک محفل بدون خروجی تبدیل شده است. حالا با گذشت چندین دهه باز هم از یک هفته پیش تاکنون شاهد کلید خوردن دوباره این منازعه به شکلی خونین‌تر هستیم. تنش‌های جدید به حدی دامنه گسترده‌ای به خود گرفته است که کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در ژنو، به نقل از مارتین شوپ، مدیر منطقه اوراسیا این کمیته اعلام کرده که کمیته بین‌المللی صلیب سرخ گلوله‌باران بدون تفکیک گزارش شده و دیگر حملات نامشروع در شهرها، شهرک‌ها و دیگر مناطق پرجمعیت را شدیدا محکوم می‌کند؛ چراکه این حملات به کشته شدن غیرنظامیان منجر شده و جراحات وحشتناکی به آنها وارد کرده و زندگی‌شان را برای همیشه تغییر خواهد داد.

شوپ اعلام کرده است که باید تمامی اقدامات ممکن برای حمایت و در امان داشتن غیرنظامیان و زیرساخت‌های غیرنظامی مانند بیمارستان‌ها، مدارس و بازارها انجام شود اما مشکل اصلی و اساسی، قطع آب در این مناطق است که مشخص نیست تا چه زمانی ادامه خواهد داشت.

در همین راستا آرمن سرکیسیان، رئیس جمهوری ارمنستان مدعی شده که ترکیه هزاران مزدور را برای حمایت از آذربایجان به منطقه قره‌باغ فرستاده است و معتقدیم که مداخله آنکارا، امور قره‌باغ را پیچیده می‌کند؛ چراکه از منظر ایروان هیچ راه حل نظامی برای بحران قره باغ وجود ندارد. او در مصاحبه خود با اسکای نیوز اعلام کرد که ترکیه با قتل یک میلیون و نیم ارمنی (قتل عام ارامنه توسط عثمانی‌ها) مرتکب کشتار شده است و حالا هم در آذربایجان حضور دارد تا دست به پاکسازی نژادی در منطقه قره‌باغ علیه ارمن‌ها بزند!

رئیس جمهور ارمنستان معتقداست که ترکیه با قتل یک میلیون و نیم ارمنی (قتل عام ارامنه توسط عثمانی‌ها) مرتکب کشتار شده است و حالا هم در آذربایجان حضور دارد تا دست به پاکسازی نژادی در منطقه قره‌باغ علیه ارمن‌ها بزند!

این مدل از مواضع ارمنی‌ها از حیث تاریخی توجیه‌های زیادی دارد و به صورت کلی باید آن را یک سند قوی بدانیم اما مساله اینجاست که ترکیه به دنبال آن است تا بتواند در این پرونده برای خود سهمی در نظر بگیرد. اینکه روز گذشته (دوشنبه) الهام علی‌اف، رئیس‌جمهوری آذربایجان صریحا اظهار می‌کند که ترکیه باید در روند حل مناقشه و نزاع قره‌باغ حضور داشته باشد و این کشور بازیگر مهمی در آینده روند صلح به حساب می‌آید، به خوبی نشان می‌دهد که باکو بر کارتِ اردوغان قمارِ خطرناکی کرده است.

از منظری دیگر باید توجه داشت که اسرائیل هم حدود ۶۰ درصد از تسلیحات ارتش آذربایجان را تامین می‌کند و در همین راستا، روسیه هم در حال تامین تسلیحات ارمنستان و آذربایجان بوده است. این درهم تنیدگیِ منافع باعث شده تا بسیاری از تحلیلگران اوضاع و دورنمای نزاع در منطقه قره‌باغ را بسیار خطرناک برآورد کنند.

آیا سوریهٔ دوم در راه است؟

کمتر از ۱۳ میلیون نفر جمعیت در ارمنستان و جمهوری آذربایجان که از جمهوری‌های متعلق به شوروی سابق بودند زندگی می‌کنند و با این حال جنگی که بین آنها در گرفته با ریسک تبدیل شدن به یک حریق جهانی مواجه است. خصومت‌ها عمیق است و رهبران هر دو طرف درخواست برای مذاکره را رد کرده‌اند. نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان در سخنرانی روز شنبه خود به مردم ارمنستان اعلام کرد که ما احتمالاً با تعیین‌کننده‌ترین لحظه در تاریخمان به قدمت یک هزاره روبرو هستیم و همه ما باید خودمان را وقف یک هدف واحد کنیم که آن پیروزی است.

الهام علی‌اف، رئیس جمهوری آذربایجان نیز در مصاحبه با الجزیره خواستار خارج شدن نیروهای ارمنی از مناطق مجاور قره باغ شده و دولت پاشینیان را به تضعیف فرآیند صلح دو کشور که از حکم بین‌المللی برخوردار بوده، متهم کرده است. اما مساله اینجاست که بسیاری از تحلیلگران معتقدند این روند می‌تواند باعث ایجاد درگیری میان مسکو و آنکارا شود.

اگر جنگ گسترش بیابد و به کانون‌های دیگری به دور از قره‌باغ کشیده شود، امکان قرار گرفتن روسیه و ترکیه در مقابل هم در یک جنگ نیابتی دیگر بعد از حمایت‌های آنها از طرف‌ها در سوریه و لیبی متصور است. با این حال مردم روسیه هر چه بیشتر با ماجراجویی‌های خارجی کرملین مخالفت می‌کنند و این می‌تواند دورنمای اقدام روسیه را محدود کند اما در نظر داشته باشید که پیشروی ترکیه آمریکا و حتی اروپایی‌ها در منطقه قفقاز جنوبی، برای روسیه بسیار ناخوشایند است.

مسکو تنها تامین‌کننده گاز اروپایی‌ها در این منطقه به حساب می‌آید و حضور یک شریک دیگر را برنمی‌تابد. از سویی دیگر حضور آمریکا و اروپا در کنار هم، آن هم در یکی از جمهوری‌های جدا شده از شوروی سابق، به معنای پیشروی ناتو در حریم روسیه است که مسکو به شدت با آن مخالف است. برخی دیگر معتقدند که آمریکایی‌ها خودشان را از این مساله عقب کشیده‌اند و اگر ترامپ چیزی درباره جمهوری آذربایجان شنیده به خاطر این بوده که می‌خواسته در آنجا یک «برج ترامپ» بسازد و حتی نمی‌داند که قره‌باغ در کجای دنیا قرار دارد.

انتقال طیفی از تروریست‌های سوری از سوریه با آذربایجان توسط ترکیه و همچنین نفوذ سنتی روسیه در قفقاز جنوبی و منافع مورد نظر آمریکا و اسرائیل در این منطقه، بسیار بعید است که سوریهٔ دوم در قره‌باغ اتفاق بیافتد

بر این اساس، وجود و انتقال طیفی از تروریست‌های سوری از سوریه با آذربایجان توسط ترکیه و همچنین به دلیل نفوذ سنتی روسیه در قفقاز جنوبی و منافع مورد نظر آمریکا اسرائیل در این منطقه، بسیار بعید است که سوریهٔ دوم اتفاق بیافتد؛ اما به نظر می‌رسد ایران باید چشم و حواس خود را بیش از گذشته نسبت به این موضوع جمع کند تا بازنده نهایی، تهران نباشد.

خبر

انفجار خودرو در شرق افغانستان با ۸ کشته و ۳۰ زخمی

مقامات دولتی اعلام کردند، یک خودروی انتحاری بمب‌گذاری شده روز گذشته (دوشنبه) کاروان والی استان لقمان در شرق افغانستان را هدف گرفته و دست‌کم ۸ نفر، از جمله ۴ غیرنظامی را کشته است. به گزارش آسوشیتدپرس، وضعیت والی «رحمت‌الله یرمال» فوراً مشخص نشده و مقامات، گزارش‌های محلی مبنی بر آنکه او در بمب‌گذاری ناحیه لَقمان اندکی زخمی شده را تأیید نکرده‌اند. اسدالله دولتزای، سخنگوی والی فقط گفت که علاوه بر ۸ کشته، حدود ۳۰ نفر نیز - هم از بین نظامیان و هم غیرنظامیان - در حمله‌ای که در مهترلام، مرکز استان لغمان اتفاق افتاد، زخمی شده‌اند. طارق آرین، سخنگوی وزارت داخلی افغانستان اظهار کرد که ۴ غیرنظامی و ۴ تن از محافظان یرمال کشته شده‌اند. زخمی‌ها نیز شامل ۲۸ غیرنظامی و ۲ تن دیگر از محافظان بودند. هیچ‌کس بلافاصله مسئولیت این جمله را بر عهده نگرفت اما هم داعش و هم طالبان در این منطقه فعال هستند. هر دو گروه در گذشته حملاتی علیه نمایندگان دولت افغانستان، امنیت ملی، کارکنان دفاعی و غیرنظامیان ترتیب داده‌اند. نمایندگان دولت افغانستان و طالبان در حال برگزاری مذاکرات درون‌افغانی در قطر هستند، کشور خاورمیانه‌ای که طالبان سال‌هاست در آن دارای یک دفتر سیاسی است.

خبر

تجمع ده‌ها هزار معترض ضد لوکاشنکو در مینسک

ده‌ها هزار تن روز یکشنبه و دوشنبه در بخش مرکزی مینسک، پایتخت بلاروس تظاهرات کردند و از مقامات خواستند زندانیان سیاسی را آزاد کنند. پلیس بلاروس در واکنش به این تجمع، معترضان را با آب پرفشار سرکوب کرد. به گزارش رویترز، این تظاهرات تازه‌ترین مورد در مجموعه‌ای از تجمعات در بلاروس از انتخابات ۹ اوت (۱۹ مرداد) است که در آن الکساندر لوکاشنکو، رئیس جمهوری بلاروس مدعی پیروزی قاطع شد. رقبای او گفتند در انتخاباتی که برای ششمین مرتبه لوکاشنکو را به قدرت رساند، تقلب شده است. نکستا، کانال خبری اپوزیسیون بلاروس در اپلیکیشن پیام‌رسانی تلگرام اعلام کرد بیش از ۱۰۰ هزار تن در مینسک تجمع کرده‌اند. تصاویر و ویدیوهایی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده نشان داد این جمعیت که پرچم‌های سفید با نوار قرمز را که به سمبل مخالفان بلاروس تبدیل شده، تکان می‌دادند، با طنین درام در امتداد مراکز بازداشت رژه می‌رفتند. جمعیت تظاهرکنندگان جنب دیوارهای مرکز بازداشت اوکرستینا، جایی که گمان می‌شود برخی معترضان و مخالفان لوکاشنکو نگه‌داری می‌شوند، شعار می‌دادند آن‌ها را بیرون بیاورید. بنابر گزارش خبرگزاری اینترفکس، پلیس بلاروس از ماشین‌های آب‌پاش استفاده کرد تا معترضان را پراکنده کند و گروهی از آن‌ها را دستگیر کرد.

اعزام نیروهای نظامی برای مقابله با سیل در جنوب فرانسه

نخست‌وزیر فرانسه برای مقابله با سیل در جنوب‌شرق این کشور نیروی نظامی اعزام کرده و بودجه اضطراری اختصاص داده است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، طوفان آلکس به بخش‌هایی از اروپا خسارت زده است و نخست‌وزیر فرانسه درباره سرنوشت مفقودشدگان سیل ابراز نگرانی شدید کرد. هویت هشت تن که در سیل مفقود شدند، مشخص شده اما هویت ۱۰ تن دیگر هنوز نامعلوم است. شماری از روستاهای اطراف نیس در جنوب فرانسه که در دامنه‌های شیب‌دار قرار دارند، شدیدا صدمه دیده‌اند و ارتباطشان قطع شده است. شهردار نیس خسارت‌ها را بی‌سابقه توصیف کرد و گفت: جاده‌ها و حدود ۱۰۰ خانه دچار آب‌گرفتگی و تقریبا تخریب شدند. این در حالیست که بی‌بی‌سی گزارش داده، در ایتالیا نیز طوفان خسارت‌هایی بجا گذاشته و جاده‌ها و پل‌های بسیاری را آب گرفته است؛ به گونه‌ای که باران به حدی باریده که از ۱۹۵۸ تاکنون سابقه نداشته است.

حمله موشکی به منطقه الخضرا و پایگاه نظامی فرودگاه بغداد

منابع از حمله موشکی به پایگاه نظامی در فرودگاه بغداد و منطقه الخضراء خبر دادند. به گزارش سومریه نیوز، منابع آگاه اعلام کردند که چند موشک به پایگاه نظامی فرودگاه بغداد اصابت کرده است. طبق گفته این منابع، همچنین یک فروند موشک دیگر که منطقه الخضراء را هدف گرفته بود به منطقه الجادریه در بغداد اصابت کرد. این منابع در ادامه گفتند که این حملات از منطقه الجهاد در جنوب غرب بغداد انجام شده است. در این میان دفتر ریاست جمهوری عراق با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد، برهم صالح، رئیس جمهوری عراق در جریان دیدار با عبدالامیر یارالله، رئیس ستاد مشترک ارتش این کشور بر لزوم حاکمیت قانون و حفاظت از هیئت‌های دیپلماتیک تاکید کرد. برهم صالح نقش نیروهای امنیتی این کشور با ساختارهای مختلف آن در تعقیب و پیگرد باقیمانده‌های اعضای داعش که به دنبال برهم زدن امنیت هستند را ستود.